

N:o 66.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 11 Juni 1883.
 — — — — Andra Kammaren den 11 — —

*Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående statsbidrag till vä-
 gars anläggning och förbättring, hamn- och brobyggnader
 samt vattenkommunikationer.*

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 14.)

Till Konungen.

Riksdagen, som till behandling förehafte de dels af Eders Kongl. Maj:t i den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof, dels af enskilda motionärer väckta förslag om statsbidrags beviljande för väganläggningar och vägförbättringar, bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer, får härmed i underdånighet anmäla följande i anledning deraf fattade beslut:

A) *Väganläggningar och vägförbättringar.*

1:o.

För anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar har Eders Kongl. Maj:t i ofvanberörda nådiga proposition föreslagit, att Riksdagen måtte för år 1884 bevilja 300,000 kronor.

Af det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokoll (sjette hufvudtiteln sid. 48—50) inhemtas, hurusom Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader i sitt den 1 December 1882 afgifna förslag i fråga om anvisande af medel till allmänna arbeten under år 1884 anført, att i styrelsens arkiv då inneläge fullt förberedda förslag till vägarbeten, för hvilka kostnaderna beräknats till ett sammanlagdt belopp af 2,540,000 kronor; att, sedan det för år 1883 anvisade anslag blifvit fördeladt, kostnadssumman för dem bland dessa arbeten, åt hvilka icke af detta anslag kunde tilldelas understöd, uppginge till omkring 2,000,000 kronor, hvarförutom kunde emotses, att under loppet af sistnämnda år, innan styrelsens förslag till fördelning af de enahanda slags medel, som torde blifva af Riksdagen anvisade för år 1884, hunnit underställas Eders Kongl. Maj:ts pröfning, ytterligare inkomme ett antal ansökningar om understöd för vägarbeten; samt att — då härtill komme, att behofven af förbättrade landsvägskommunikationer ännu icke på långt när vore tillfredsställda, oaktadt jernvägsbyggnadernas stora utsträckning, utan fastmera på många ställen framkallats just af jernvägarne, och för andra, från dessa aflägsnare, orter gjort sig i vidgad mån känbara — styrelsen ansåge i högsta grad önskvärdt, att nu ifrågavarande understödsfond kunde vara ökad, och därför hemstält, att Eders Kongl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att höja detta anslag för år 1884 till åtminstone 400,000 kronor.

De skäl Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader sålunda anført till stöd för sin framställning om angelägenheten deraf att anslaget till understöd för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar kunde vardas till 400,000 kronor förhöjdt, har Statsrådet och Chefen för Civildepartementet visserligen funnit välbetänkta och beaktansvärda, men då detta anslag så nyligen som vid 1881 års riksdag blifvit höjdt till det belopp af 300,000 kronor, hvarmed det för innevarande år utginge, och härtill komme att till fullbordande af väganläggning för Sorsele kyrka till Strycksele måste äskas särskildt anslag för år 1884, hvarom här nedan förmäles, har Departementschefen ansett sig icke böra tillråda Eders Kongl. Maj:t att föreslå någon förhöjning för år 1884 i de ifrågavarande anslaget.

Vidare hafva i väckta motioner hemstälts, att Riksdagen, till bidrag för anläggning af nya samt förbättring af backiga eller eljest mindre goda vägar, måtte för år 1884 bevilja ett anslag af 400,000 kronor.

Enligt Riksdagens åsigt förefinnas giltiga skäl för höjning af ifrågavarande anslag. I betraktande deraf att vederbörande intressen-

ter i sådana väganläggningar, som med statsbidrag befrämjas, måste sjelfva tillskjuta minst en tredjedel af kostnaden, har Riksdagen efter tagen kännedom om kostnadsbeloppen för de vägföretag, till hvilkas utförande statsbidrag begärts, funnit dessa belopp utvisa ett behof af nya väganläggningar eller förbättrande af de redan befintliga, allt för stort att kunna afhjelpas med en fond för hela riket af endast det nuvarande beloppet 300,000 kronor. Med högst betydliga summor har staten under senare årtionden dels sjelf bragt till stånd, dels genom lån och anslag befrämjat åstadkommande af nutidens mäktigaste kommunikationsmedel, jernvägarne; men i de landsdelar, der sådana finnas anlagda, torde, såsom ock Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen antydt, jernvägarne, långt ifrån att hafva minskat behofvet af nya landsvägar, visserligen föranledt att åtskilliga gamla sådana numera ej hafva för trafiken samma betydelse som förr, men i stället nödvändiggjort anläggning af nya vägar i den förändrade rigtning af trafiken, som jernbanornas sträckning framkallat. De orter åter, hvilka ej kommit i åtnjutande af jernvägar, torde i denna omständighet finna ett ökad stöd för sitt anspråk på statens understöd för väganläggningars utförande, helst just i dessa orter de långa afstånden och den ringa folkmängden göra dylika anläggningar både genom väglängd och dryg arbetskostnad mera betungande för de enskilde än i flere andra delar af landet.

Riksdagen har alltså, med anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande proposition och med bifall till ofvanomförmälda motioner, för år 1884 till bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar anvisat ett belopp af 400,000 kronor.

2:o.

För väganläggning från Sorsele kyrka till Strycksele by jemte sidoväg från Lycksele öfver Ulriksdal, Carlsgård och Husbondliden till Ruskträsk, hvilket företag beräknats att kosta 515,680 kronor, beviljade 1877 års Riksdag ett anslag af 343,780 kronor, hvaraf anvisats till utgående under år 1878 24,093 kronor 86 öre, under år 1879 60,000 kronor, under år 1880 25,000 kronor, under år 1881 35,000 kronor, under år 1882 80,000 kronor samt under innevarande år 80,000 kronor eller tillsammans 304,093 kronor 86 öre; och har Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader, enär detta företag nu nalkades sin fullbordan, i det alla terrasseringsarbeten samt trum- och brobygg-

nader vore i det närmaste fullbordade, så att egentligen endast grunderingsarbetet återstode, i underdånighet hemställt, att af anslaget återstående 39,686 kronor 14 öre måtte af Riksdagen äskas till utgående under år 1884.

I anledning häraf, och med tillämpning af grundsatsen om anslags bestämmande till jemnt tal af kronor, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att till utgående under år 1884 måtte för ifrågavarande väganläggning anvisas 39,687 kronor; och har Riksdagen bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit.

B) *Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.*

3:o.

För understödjande af brobyggnader och mindre hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen måtte för år 1884 anvisa samma belopp, som för innevarande år beviljats, eller 100,000 kronor; och har Riksdagen, med bifall till detta Eders Kongl. Maj:ts förslag, till understödjande af brobyggnader och mindre hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder, för år 1884 anvisat ett belopp af 100,000 kronor.

4:o.

I statsverkspropositionen har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till *fulländande af norra hamnarmen vid Höganäs* bevilja ett anslag af 77,000 kronor.

Riksdagen, som funnit så väl gagnet för det allmänna af ifrågavarande hamnauläggning som ock behovet och billigheten af det föreslagna statsbidragets anvisande ådagalagda, har, med bifall till detta förslag, till fulländande af *norra hamnarmen vid Höganäs* för år 1884 anvisat ett anslag af 77,000 kronor.

5:o.

I afseende å *vilkoren för erhållande och tillgodonjutande af de här ofvan omförrädda statsbidrag* för väganläggningar och vägförbättringar,

bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer äfvensom angående *kontrollen deröfver* har Riksdagen beslutat, att de i Riksdagens underdåniga skrifvelse den 27 April 1881 (N:o 69) intagna allmänna vilkor och föreskrifter fortfarande skola blifva gällande.

Till upplysning om sammanlagda beloppet af de enligt denna skrifvelse beviljade anslags- och lånesummor bifogas ett deröfver uppgjortt sammandrag.

Med undersätlig vördnad:

Stockholm den 11 Juni 1883.

Sammandrag af de utaf 1883 års Riksdag beviljade, i dess underdåniga skrifvelse N:o 66 omförmälda statsbidrag för väganläggningar och vägförbättringar, hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer.

	Anslag.	Summa.
A) Väganläggningar och vägförbättringar.		
Till fond för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar	400,000 —	
För väganläggning från Sorsele kyrka till Stryksele by jemte sidoväg från Lycksele öfver Ulriksdal, Carlsgård och Husbondliden till Ruskträsk i Vesterbottens län	39,687 —	439,687 —
B) Bro-, och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.		
Till fond för understödjande af brobyggnader och mindre hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder	100,000 —	
Till fulländande af norra hamnarmen vid Högnäs.....	77,000 —	177,000 —
	Summa	616,687 —